

Stappenplan participatie

Ga in gesprek met belanghebbenden

Een goed initiatief vraagt om samenwerking en afstemming met inwoners, ondernemers, overheid en andere organisaties.

Wat is participatie?

Het zo snel mogelijk bij elkaar brengen van kennis, ervaringen, perspectieven, belangen en creativiteit van inwoners of andere betrokkenen. Dit betekent niet dat alle partijen het met elkaar eens moeten worden. Dit is niet het doel van participatie. Participatie betekent dat belanghebbenden volwaardig deelnemen aan uw initiatief.

Waarom doen we dit?

1. Plannen verrijken en verbeteren met de inbreng van belanghebbenden.
2. Betere besluitvorming omdat alle belangen in beeld zijn en er met deze belangen rekening gehouden kan worden.

Vier stappen

U bent als initiatiefnemer aan zet om het gesprek met belanghebbenden te voeren. Dit proces bestaat uit 4 stappen:

1. Bepaal het participatieniveau

Op basis van de invloed van uw initiatief op de omgeving bepaalt u als initiatiefnemer het participatieniveau.

Breda kent vier participatieniveaus: informeren +, raadplegen, adviseren en coproduceren. Een grote

invloed van uw initiatief op belanghebbenden en/of de omgeving vraagt om een hoog participatieniveau. Bij het maken van deze keuze bekijkt u ook of het participatieniveau passend is bij uw initiatief.

2. Maken van een participatieplan

Maak een plan waarin u het volgende vermeldt: het gekozen participatieniveau met argumentatie voor deze keuze, wie de belanghebbenden zijn, welke activiteiten u organiseert om het gesprek aan te gaan met belanghebbenden, hoe en wanneer u belanghebbenden betreft, wat er gebeurt met de inbreng van belanghebbenden en hoe u een verslag maakt van de stappen die u heeft vermeld in uw plan.

3. Plan uitvoeren

Het participatieplan, eventueel aangevuld met toevoegingen vanuit de Gemeente Breda, voert u uit. Als initiatiefnemer bent u verantwoordelijk voor deze uitvoering.

4. Verslag maken

De acties die ondernomen zijn in het participatieproces en de resultaten van deze acties worden vastgelegd in een participatieverslag.

Dit document biedt een verdere uitleg aan de 4 stappen die u als initiatiefnemer doorloopt.

Stap 1

Bepaal het participatieniveau

De eerste stap in de participatieleidraad is het bepalen van het participatieniveau. Breda kent 4 participatieniveaus. Per initiatief wordt door de initiatiefnemer gekeken welk niveau het beste bij het initiatief past. Een grotere invloed van uw initiatief op belanghebbenden en/of de omgeving vraagt om een hoger participatieniveau. Het is ook belangrijk dat het gekozen participatieniveau passend is bij uw initiatief.

De onderstaande uitleg kan u verder op weg helpen.

Niveau 0: Informeren +

De initiatiefnemer brengt de belanghebbenden zo snel mogelijk op de hoogte van het plan. Hiervoor kunt u verschillende communicatiemiddelen zoals een informatieavond, informatiebrief, e-mail en social media gebruiken.

De belanghebbenden hebben geen formele inbreng, wel kunnen ze uw initiatief aanhoren en reageren.

Niveau 1: Raadplegen

De initiatiefnemer gaat in gesprek met belanghebbenden en vraagt belanghebbenden naar hun mening, ervaringen en ideeën over het initiatief. De initiatiefnemer bepaalt zelf de agenda en luistert naar de inbreng van de belanghebbenden. De initiatiefnemer hoeft deze inbreng niet te gebruiken en motiveert waarom hij/zij de inbreng wel of niet verwerkt.

Niveau 2: Adviseren

De initiatiefnemer gaat in gesprek met belanghebbenden en vraagt belanghebbenden om mee te denken over het initiatief. Belanghebbenden kunnen problemen of bezwaren aangeven en oplossingen aandragen. De initiatiefnemer gebruikt de opbrengsten bij de uitwerking van het plan. Als de initiatiefnemer de opbrengsten niet gebruikt, bespreek met de belanghebbenden waarom hij/zij dit niet doet.

Niveau 3: Coproduceren

De initiatiefnemer vraagt belanghebbenden om actief mee te doen in de ontwikkeling van het plan. Samen bepalen ze de agenda, uitgangspunten en eventueel de inrichting van het proces. Samen zoeken ze naar oplossingen en maken ze keuzes. De initiatiefnemer gebruikt de gekozen oplossingen bij de uitwerking van het plan.

Stap 2

Maken van een participatieplan

Naast het bepalen van het participatieniveau maakt u als initiatiefnemer een participatieplan. In dit plan staat beschreven hoe u het participatieproces gaat inrichten. Of u kunt bij het opstellen van het participatieplan advies vragen aan de Gemeente Breda.

De onderstaande onderdelen zijn de minimale eisen aan het participatieplan.

Motivatie voor keuze participatieniveau

Motiveer waarom het gekozen participatieniveau past bij uw initiatief. Leg hierbij uit op basis van de invloed van uw initiatief op de omgeving en de belanghebbenden, waarom het gekozen participatieniveau passend is.

Wie zijn de belanghebbenden?

Geef aan wie de belanghebbenden van uw initiatief zijn. Belanghebbenden zijn personen of organisaties die geraakt worden door uw initiatief. Hoeveel personen of organisaties betrokken zijn hangt af van uw initiatief.

Welke activiteiten gaat u organiseren?

Geef aan welke activiteiten u wilt gaan organiseren om participatie mogelijk te maken. Vermeld hierbij voor wie deze activiteiten zijn en wat het doel van elke activiteit is.

Hoe en wanneer worden belanghebbenden betrokken?

Geef aan op welke manier belanghebbenden worden betrokken. Houd hierbij rekening met het gekozen

participatieniveau. Geef daarnaast aan wanneer in het proces belanghebbenden worden betrokken. Bij een hoger participatieniveau is het belangrijk dat belanghebbenden vroeg bij uw initiatief betrokken worden. Geef verder aan op welke wijze u met de belanghebbenden gaat communiceren. Dit kan zijn via brief, e-mail of door bij de belanghebbenden langs te gaan.

Wat gebeurt er met de inbreng van belanghebbenden?

Geef in uw plan aan hoe u de inbreng van belanghebbenden wilt gaan verwerken in uw initiatief. Houd hierbij rekening met het eerder gekozen participatieniveau.

Hoe vindt de verslaglegging plaats?

Geef aan hoe u een verslag maakt van alle acties die u onderneemt in het participatieproces én van de resultaten van dit proces. Wat er in het participatieverslag moet staan vindt u bij stap 4.

Het participatieplan wordt toegevoegd bij uw initiatiefplan dat u indient bij de Gemeente Breda.

Stap 3

Participatieplan uitvoeren

U bespreekt uw initiatiefplan met de Gemeente Breda. De gemeente kan advies geven op het participatieplan door middel van extra aanvullingen. Hierover gaat de gemeente met u in gesprek. Deze extra aanvullingen moet u in de uitvoering van uw participatieplan verwerken. Samen kunnen we zo uw participatieproces verbeteren. U blijft als initiatiefnemer verantwoordelijk voor de uitvoering van het participatieplan.

Het participatieplan geeft richting. Dit betekent dat er gedurende het proces ruimte moet zijn om af te wijken van dit plan. Dit moet wel gebeuren in overleg met de belanghebbenden.

Succesfactoren

Bij het uitvoeren van het participatieplan kunnen de volgende succesfactoren u helpen:

- Start dáár waar uw initiatief plaats gaat vinden: zo vroeg mogelijk een open en actief gesprek met belanghebbenden. Dit zijn de mensen die gevolgen ondervinden van uw initiatief. Maar ook de mensen met specialistische kennis, zoals de gemeente, belangenverenigingen en andere partijen.
 - Spelregels: helderheid creëren over spelregels in bijeenkomsten, duidelijkheid over het proces, rollen en communicatie.
 - Zoom in, zoom uit: focus op het doel van het initiatief. Stel gezamenlijk vast waar het initiatief aan bijdraagt (zoom uit), zodat deelnemers hun belangen en kennis kunnen delen (zoom in).
 - Alle belangen en perspectieven in beeld: alle informatie wordt besproken en meningen worden gedeeld.
 - Verbinden & verbeteren: dat betekent zoeken naar de overeenstemming in de verschillende meningen en perspectieven die belanghebbenden hebben. Gebruik deze perspectieven om uw plan te verbeteren.
 - Ieders bijdrage: bespreek wat ieders bijdrage kan zijn. Iedereen die belanghebbende is doet mee.
- Daarom is het belangrijk om naar ieders bijdrage te luisteren.

Stap 4

Participatieverslag maken

Verslaglegging van acties en resultaten

De acties die ondernomen zijn in het participatieproces en de resultaten van deze actie legt u vast in een participatieverslag. Dit verslag bevat ten minste:

- het gekozen participatieniveau en de motivatie voor deze keuze;
- uw participatieplan;
- een overzicht van de betrokken belanghebbenden;
- de door belanghebbende ingebrachte meningen en standpunten; en
- de motivering hoe deze meningen en standpunten zijn verwerkt.

Wanneer u een participatieverslag heeft gemaakt kijkt u samen met de belanghebbenden en de gemeente hoe het hele proces is verlopen.

Hoe wordt participatie getoetst?

Het participatieverslag wordt door de Gemeente Breda meegenomen in de beoordeling van uw vergunningaanvraag.

De gemeente beoordeelt of u als initiatiefnemer het stappenplan zorgvuldig heeft gevolgd.

Zienswijze- en bezwaar-/beroepsprocedure

Participatie geldt in de fase voorafgaande aan de besluitvorming. De wettelijke zienswijze- en bezwaar-/beroepsprocedure komt hierdoor niet te vervallen. Het blijft daardoor mogelijk dat zienswijze/ bezwaar ingediend kan worden tegen een bestemmingsplan, omgevingsplan of een verleende vergunning.

Bijlage 1

Bepalen participatieniveau

De eerste stap is het bepalen van het niveau van participatie. Breda kent 4 participatieniveaus. Per initiatief wordt door de initiatiefnemer (en eventueel met aanvullingen van de gemeente) gekeken welk niveau het beste bij het initiatief past. Het is ook mogelijk om een combinatie te maken van verschillende participatieniveaus (bijvoorbeeld per fase een ander niveau).

Het participatieniveau wordt beïnvloed door de complexiteit van een initiatief en de effecten van een initiatief op de omgeving. Daarnaast moet het participatieniveau wenselijk en passend zijn bij uw initiatief. De onderstaande uitleg kan u verder opweg helpen met het maken van een keuze voor het participatieniveau voor uw initiatief.

Hulpvragen

De volgende vragen kunnen u helpen bij het bepalen van het participatieniveau:

Wie worden door het initiatief geraakt?

Als een initiatief een groot effect heeft op de omgeving, dan is het raadzaam om betrokkenen meer invloed te geven dan bij een kleiner effect.

Hoe groot is de beïnvloedingsruimte?

Wat ligt al vast in wettelijke of gemeentelijke kaders of beleid? Wanneer de beïnvloedingsruimte op het initiatief klein is scheidt een hoog participatieniveau valse verwachtingen.

Invloed participatieniveau op participatieplan

De keuze voor een participatieniveau bepaalt de rol die belanghebbenden spelen in het participatieproces van uw initiatief.

Bij het opstellen van uw participatieplan houdt u rekening met deze rol.

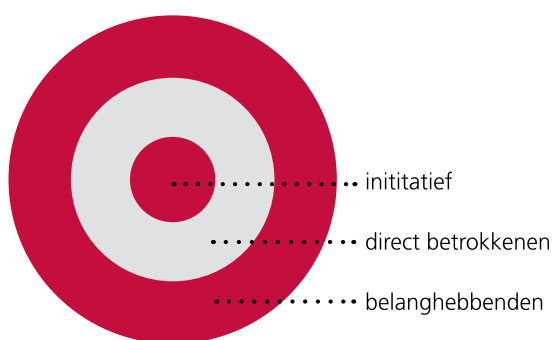
	participatieniveau	rol belanghebbenden
niveau 3	coproduceren	mee-ontwikkelen
niveau 2	adviseren	meedenken
niveau 1	raadplegen	mening geven
niveau 0	informer +	luisteren en reageren

Bijlage 2

Wie zijn belanghebbenden?

Belanghebbenden zijn personen of organisaties die geraakt worden door uw initiatief. Hoeveel personen en/of organisaties betrokken zijn hangt af van uw initiatief.

Hulpvragen

De volgende vragen kunnen u helpen bij het bepalen wie de belanghebbenden van uw initiatief zijn.

Wat is de reikwijdte van uw initiatief?

Hoeveel belanghebbenden worden door uw initiatief geraakt? Uw initiatief kan een grote impact hebben op een gebied en daardoor veel personen, bedrijven en organisaties raken. Het is daarom belangrijk dat u, naast de direct betrokkenen/omwonenden, bedenkt wie de belanghebbenden bij uw initiatief zijn.

Welke expertises kunnen uw initiatief verrijken en verbeteren?

Door de kennis van de belanghebbenden aan uw initiatief te verbinden kan dit initiatief worden verrijkt of verbeterd. Ga daarom na welke expertises (zoals specialistische belangenorganisaties, kennisinstituten of de brandweer) uw initiatief zouden kunnen verbeteren.

Voorbeelden van belanghebbenden

De onderstaande lijst geeft u een voorbeeld van belanghebbenden die u bij uw initiatief zou kunnen betrekken:

- buurtbewoners;
- wijkraden en andere vertegenwoordiging van inwoners;
- bedrijven;
- belangenorganisaties;
- jongeren en kinderen;
- kennisinstituten;
- natuurverenigingen;
- andere overheidsorganisaties zoals het waterschap;
- overheidsinstanties zoals de brandweer en de GGD.